

Handläggare
Erik Jondelius
Telefon: 0850812098

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
2020-01-30

Medborgarförslag om vattenstationer i Stockholm

Svar på medborgarförslag

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag om att införa vattenstationer likt de som finns i London.

Att döma av de foton som bilagts medborgarförslaget har Londons vattenstationer likheter med Stockholms vattenutkastare eftersom vattenstrålen i båda fall går nedåt och syftet med anläggningarna är att medborgarna ska kunna fylla på medhavda flaskor.

Förvaltningen har idag ansvar för åtta vattenutkastare där medborgare kan fylla medhavda flaskor med dricksvatten. Förvaltningen har gjort en kostnadsuppskattning för att ersätta en idag avstängd dricksvattenfontän med en vattenutkastare. Kostnaden beräknas uppgå till mellan 0,5 och 1,0 mnkr. Kostnaden för att placera ut en vattenutkastare på en ny plats bedömer förvaltningen till 0,25 - 0,5 mnkr.

I de kommande större parkinvesteringsprojekten Sickla park och Solrosparken kommer förvaltningen att se över möjligheterna för eventuella vattenutkastare. Den relativt höga kostnaden för att anlägga en vattenutkastare gör att förvaltningen anser att det finns andra mer angelägna investerings- och driftåtgärder i stadsdelsområdets parker som bör prioriteras, som exempelvis lagning av trasiga murar och trappor och förnyelse av stadsdelens trädbestånd.

Bakgrund

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag om att införa vattenstationer lika de som finns i London.

Stadsdelsnämnden beslutade vid nämndsammanträdet den 26 september 2019 att ge förvaltningen i uppdrag att bereda medborgarförslaget. Medborgarförslaget bifogas som bilaga 1.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöavdelningen inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och i pensionärsrådet den 20 januari och i rådet för funktionshindersfrågor den 21 januari 2020.

Ärendet

I medborgarförslaget framför förslagsställaren i huvudsak följande: *När jag var i London imponerades jag av att Londonbor och turister erbjuds möjlighet att fylla på sina medhavda/uppdruckna vattenflaskor från små vattenstationer. Dessa vattenstationer har många bra aspekter, de skulle exempelvis göra att vi köper färre plastflaskor, och jag tycker att Stockholm också kan ligga i framkant i såna här frågor.*

Synpunkter och förslag

Tidigare användes dricksvattenfontäner för att ge medborgarna tillgång till gratis vatten i våra parker och andra offentliga rum. Då det ofta uppstod sanitära olägenheter i dricksvattenfontänerna har merparten av dem kommit att stängas av. En del av dessa dricksvattenfontäner står ännu kvar i våra offentliga rum, till exempel i Axel Landquists park. Skillnaden mellan dricksvattenfontäner och vattenutkastare är vattenstrålen; hos en dricksvattenfontän går vattenstrålen uppåt och landar i en liten ho medan den hos vattenutkastaren går rakt ned mot marken och rinner ned i en brunn. Att döma av de foton som bilagts medborgarförslaget har Londons vattenstationer likheter med Stockholms vattenutkastare eftersom vattenstrålen i båda fall går nedåt och syftet med anläggningarna är att medborgarna ska kunna fylla på medhavda flaskor.

Förvaltningen har gjort en kostnadsuppskattning för att ersätta en idag stängd dricksvattenfontän med en vattenutkastare. Beroende på anläggningens och de aktuella vatten- och avloppsledningarnas status, beräknas kostnaden uppgå till mellan 0,5 mnkr och 1,0 mnkr. Den relativt höga kostnaden beror dels på att dricksvattenfontänsanläggningarna i många fall måste tillföras vattenmätare och förses med ett system så att de inte fryser sönder under vintern, så kallad vintersäkring. Stockholm Vatten och Avfall ställer sedan 2018 krav på att alla anläggningar, som bland annat stadsdelsnämnderna ansvarar för, successivt ska förses med vintersäkring. Dessutom behövs sannolikt byte av de flesta vatten-

och avloppsledningarna göras, då de är gamla och uttjänta, vilket även innebär betydande schaktarbeten som är kostnadsdrivande.

Driftskostnaden för en vattenutkastare uppskattas till cirka 50 000 kr per år och då ingår underhåll såsom reparation, på- och avstängning i anslutning till sommar- och vintersäsong, vattenförbrukning, vattenabonnemang samt provtagningar för att säkerställa att vattnets kvalitet uppfyller gällande krav.

Stockholm Vatten och Avfall som ansvarar för två fungerande dricksvattenfontäner inom stadsdelsområdet, har idag inga planer på att byta stängda dricksvattenfontäner till vattenutkastare, då bolaget inte anser att kostnaderna bör belasta det så kallade VA-kollektivet, det vill säga de som betalar för vatten och avlopp. Vid kontakt med Stockholm Vatten och Avfall under sommaren 2019 uppgav bolaget att de heller inte har några planer på att anlägga nya dricksvattenfontäner.

Förvaltningen har idag ansvar för åtta vattenutkastare där medborgare kan fylla medhavda flaskor med dricksvatten. Tre av dem finns bredvid utegym; vid Hammarbybackens, Eriksdalsbadets och Drakenbergsparkens utegym och tre av dem vid lekplatser; vid Nytorget, Timmermansparken och Luma lekplats. De övriga två finns i parker; i Lilla Blecktornsparken och på Mariatorget. Under 2019 har förvaltningen vintersäkrat vattenutkastarna vid Hammarbybacken och Eriksdalsbadet. Det innebär att endast Nytorgets vattenutkastare inte är vintersäkrad. Den planeras att vintersäkras under 2021.

Förvaltningen anser att möjligheten att få tillgång till gratis vatten är positiv. Förvaltningen har fått i uppdrag av stadsdelsnämnden att vid större parkupprustningar se över möjligheten att tillföra nya vattenutkastare. En ny vattenutkastare innebär lägre investeringskostnader än vad som är fallet med att ersätta en stängd dricksvattenfontän med en vattenutkastare. Förvaltningen bedömer att kostnaden för en ny vattenutkastare uppgår till ungefär hälften av kostnaden för att ersätta en stängd dricksvattenfontän med en vattenutkastare, det vill säga 0,25 – 0,5 mnkr. Under 2020 är Sickla park och Solrosparken de större parkinvesteringsprojekt som förvaltningen kommer att påbörja. Förvaltningen kommer därför se över möjligheterna att anlägga vattenutkastare i dessa parker.

Södermalms stadsdelsförvaltning
Avdelningen för stadsmiljö

Medborgarplatsen 25
Box 4270
102 66 Stockholm
Växel 08-508-12-000
Fax
soder@stockholm.se
stockholm.se

Att skapa fler vattenutkastare än de som eventuellt kan realiseras inom stora parkinvesteringsprojekt bedömer förvaltningen som svårt, eftersom ytterligare eventuella vattenutkastare då behöver

finansieras inom ordinarie investeringsbudget. Förvaltningen anser att det finns andra mer angelägna investerings- och driftåtgärder i stadsdelsområdets parker som bör prioriteras, som exempelvis lagning av trasiga murar, räcken och trappor och förnyelse av stadsdelens trädbestånd. Tyvärr kan förvaltningen inte heller finna någon lämplig central medelspott, motsvarande trygghets- eller klimatinvesteringsmedel, att söka medel ur för uppsättning av fler vattenutkastare.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Andreas Evestedt
Avdelningschef

Bilagor

1. Medborgarförslaget.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2020-01-13
Andreas Evestedt, Avdelningschef	2020-01-13